

De Fem Typer af Shariamæssige Ahkam

Udpluk fra bogen, 'Fikr ul-Islami', af Sheikh Muhammad Muhammad Isma'eel

Den shariamæssige dom (al-Hukm ush-Shar'i) er Lovgiverens tale, relateret til tjenernes handlinger. Altså er den shariamæssige dom grundlagt på basis af talens bevis; og den identificeres gennem forståelsen af talens betydning. Lovgiverens tale er det, der kom i Qur'anen og Sunnah, i form af påbud og forbud. At forstå den shariamæssige dom afhænger derfor af forståelsen af Qur'anen og Sunnah, fordi lovgivningen kommer fra dem, og er kilden til Ahkam (regler eller domme).

Men det er ikke (sandt), at enhver Lovgivers tale skal påtages, og der er en straf for dens forsømmelse, eller det er forbudt at påtage sig den og der er en straf for at udføre den. Derfor er det syndigt og en fornærmelse imod Allahs ﷻ Deen, at en person skynder sig at sige, at denne (sag) er Fardh, blot fordi han læste en Ayah eller en Hadith, som indikerer en anmodning om at udføre den; eller han skynder sig at give en Fatwa (en juridisk holdning), at denne (sag) er Haram, blot fordi han læste en Ayah eller en Hadith, som indikerer en anmodning om at forlade den.

I disse dage er muslimerne hårdt ramt af mange af den slags personer, som skynder sig at gøre (sager) Halal og Haram blot ved at læse ordren eller forbudet i en Ayah eller en Hadith. Det sker ofte, at disse personer er blandt dem, som mener at de forstod før de har forstået, og det er sjældent, at de er blandt dem, som forstår meningen med lovgivning ('Tashri'). Derfor er det nødvendigt, at man forstår typen af Lovgiverens tale, før man giver holdningen i en af typerne af Ahkam Shar'iyah. Det er med andre ord nødvendigt, at forstå selve betydningen af en Hadith eller en Ayah på en legislativ måde og ikke kun sprogligt, således at muslimerne ikke falder i fælden, hvor han forbyder hvad Allah ﷻ har gjort tilladt, og tillader hvad Allah ﷻ har gjort forbudt.

Lovgiverens tale forstås gennem teksten og indikationerne (Qaraain) som fastlægger tekstens betydning. Det er ikke sandt at enhver ordre indikerer en forpligtelse og et forbud indikerer heller ikke illegitimitet. Dette er fordi ordren kunne indikere en preference (Nadb), eller tilladelse (Ibahah); og forbudet kunne indikere afsky (Karahah).

Når Allah ﷻ siger:

﴿قَاتِلُوا الَّذِينَ﴾

"Bekæmp dem, som..." [MOQ al-Tawbah 9:29]

så beordrer Han ﷻ til Jihad.

Ordren i denne Ayah er en forpligtelse (Fardh), hvor Allah ﷻ gengælder vedkommende med straf, hvis den bliver forsømt. Men at det er en forpligtelse kommer dog ikke alene fra ordren. Den kom derimod fra andre indikationer (Qaraain), som indikerede at ordren er en absolut anmodning om at udføre handlingen.

Denne indikation er i andre tekster, såsom Hans ﷻ udtalelse i en anden Ayah:

﴿إِلَّا تَنْفَرُوا يُعَذِّبَكُمُ عَذَابًا أَلِيمًا﴾

"Hvis I ikke drager ud, så vil Han straffe jer med en smertefuld straf." [MOQ al-Tawbah 9:39]

Og når Han ﷻ siger:

﴿وَلَا تَقْرَبُوا الزِّنَى﴾

"Og kom ikke i nærheden af Zina (bor, utroskab)." [MOQ al-Isra 17:32], så forbød Han utroskab.

Forbudet i denne Ayah er et forbud af utroskab, hvor Allah ﷻ vil straffe den, som begår det. Men at det er Haram, kom ikke fra den forbydende form alene. Det kom derimod fra andre indikationer (Qaraain), som indikerede, at dette forbud er en absolut anmodning om, at man afholder sig fra handlingen. Indikationen er andre tekster, såsom Hans ﷻ udtalelse i samme Ayah:

﴿إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا﴾

”...sandelig, det er en vederstyggelighed, og en ond vej (at følge).” [MOQ al-Isra 17:32]

Og Hans ﷻ udtalelse i en anden Ayah:

﴿الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِئَةَ جَلْدَةٍ﴾

”Den utro mand og kvinde skal piskes med 100 slag.” [MOQ al-Nur 24:2]

Da Allahs Sendebud ﷺ sagde:

((صَلَاةُ الْجَمَاعَةِ تَفْضُلُ صَلَاةِ الْفَذِّ بِسَبْعٍ وَعِشْرِينَ دَرَجَةً))

”Den kollektive Salah er bedre end den individuelle Salah, med syvogtyve grader.” [Sahih al-Bukhari, i Kitab al-Azan]

så beordrede han ﷺ til den kollektive Salah, selvom anmodningen ikke kom i bydeform.

Og da han ﷺ sagde:

((نَهَيْتُكُمْ عَنْ زِيَارَةِ الْقُبُورِ فَزُورُوهَا))

”Jeg forbød jer (før) at besøge gravene. Men I kan (nu) besøge dem.” [Sahih Muslim, i Kitab al-Janaaiz]

så beordrede han ﷺ til, at man besøgte gravene.

Men denne ordre eller anmodning i disse to Ahadith, er Mandub og ikke Fardh. At det er Mandub, kommer fra andre indikationer (Qaraain), såsom hans ﷻ tavshed (Sukut) overfor folk som bedte individuelt, og hans ﷻ tavshed overfor folk, som ikke besøgte gravene. Dette indikerede, at det ikke er en absolut anmodning.

Og da Profeten ﷺ sagde:

((مَنْ كَانَ مُوسِرًا فَلَمْ يَنْكحْ فَلَيْسَ مِنَّا))

”Den der har mulighed, men ikke bliver gift, er ikke fra os.” [Sunan al-Darimi, og Kanz al-Ummal, nr. 44.464]

Og når vi læser om Profetens ﷺ forbud af askese (Tabattul), dvs. at man afholder sig fra ægteskab, i denne Hadith fra Samrah:

((أَنَّ نَبِيَّ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَهَى عَنْ التَّبَتُّلِ))

”Allahs Profet ﷺ forbød askese.” [Musnad Ahmed, i Kitab Awwal Musnad al-Basriyeen]

så ser vi at Sendebudet ﷺ i første Hadith, forbød den velstående (kapable) person, at afholde sig fra at blive gift, og forbød afholdelse fra ægteskab utvetydigt i den anden Hadith. Dette betyder ikke, at den velståendes

afholdelse fra ægteskab er Haram, eller at den absolutte afholdelse fra ægteskab er Haram. Dette forbud har derimod indikeret, at det er afskyet (Makruh), og ikke Haram.

At det blot er Makruh kommer fra andre indikationer (Qaraain), såsom Profetens ﷺ tavshed (Sukut) overfor nogle velstående personer, som han vidste ikke giftede sig, og hans ﷺ tavshed overfor nogle blandt Sahabah ﷺ da de ikke giftede sig.

Og når Han ﷺ siger:

﴿وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا﴾

”Men når I har forladt Ihram, så tag på jagt.” [MOQ al-Maidah 5:2]

Og:

﴿فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ﴾

”Når Fredagsbønnen er afsluttet, så drag ud i landet.” [MOQ al-Jumu'ah 62:10]

så beordrer Han ﷺ til jagt efter ophævelsen af Ihram (tilstanden ved Hajj), og beordrer til at man drager ud i landet efter Fredagsbønnen. Men denne ordre indikerer ikke, at jagt efter ophævelsen af Ihram er Fardh og det er heller ikke Mandub; men det indikerer derimod, at det er Mubah. At det er Mubah, kom fra en anden indikation, som er at Allah ﷻ beordrede til jagt efter Ihram, hvorimod Han forbød den før (påbegyndelsen) af Ihram. Og Han ﷺ beordrede også til at man skal drage ud efter Fredagsbønnen hvorimod Han ﷺ forbød det, når det blev tid til Fredagsbønnen. Denne indikation (Qarinah) beviste, at ordren omhandlede Ibahah, dvs. en tilladelse. Så jagt og at drage ud i disse tilfælde, er Mubah.

Så erhvervelsen af dommens type, afhænger af forståelsen af teksten på en legislativ (Tashri'i) måde, ved at forbinde teksten til indikationerne (Qaraain), som forklarer talens betydning i teksten. Herfra bliver det klart at de shariamæssige domme (Ahkam) er flere typer.

Ved at undersøge alle teksterne og alle dommene, kan man se at Ahkam Shar'iyah er fem (typer). Fardh som betyder Wajib (forpligtelse); Haram, som betyder al-Mahdhur (forbudt); Mandub (dvs. opfordret); Makruh (dvs. afskyet), og Mubah (dvs. tilladt). Dette er fordi Lovgiverens tale enten er en anmodning om at (udføre) en handling, eller en anmodning om at forlade den (handlingen) eller giver valget imellem at udføre den eller forlade den. Anmodningen kan være absolut eller tvivlsom. Hvis anmodningen om at udføre handlingen var absolut så er den Fardh. Hvis den ikke var absolut, så er den Mandub (opfordret). Hvis anmodningen om at afholde sig fra (handlingen) var absolut, så er den Haram (forbudt); hvis den var tvivlsom, så er den Makruh (afskyet). Anmodningen om (at give et) valg, er Mubah (tilladt).

Altså er Ahkam Shar'iyah inddelt i fem (typer), som er:

- ⇒ Fardh
- ⇒ Haram
- ⇒ Mandub
- ⇒ Makruh,
- ⇒ og Mubah